

Sygn. akt I C 211/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2014r.

Sąd Okręgowy w L. I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący : S.S.O. Grażyna Lipianin

Protokolant : st.sekr.sąd. Monika Żeromska Poznańska

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2014r. na rozprawie

sprawy z powództwa

Przedsiębiorstwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w L.

przeciwko

Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez (...) w L. zastępowanemu przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda Przedsiębiorstwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w L. na rzecz Skarbu Państwa –Prokuratorii Generalnej kwotę 2.400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 211/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 marca 2014 r. (pozew k. 2-8) Przedsiębiorstwo (...) S.A. z siedzibą w L. wniosło o zasądzenie od Skarbu Państwa- (...) w L. kwoty 20.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że 14 stycznia 2011 r. wniósł do Sądu Okręgowego w L. IX Wydział Gospodarczy pozew w postępowaniu nakazowym przeciwko Przedsiębiorstwu Handlowo- Usługowemu (...) sp. z o.o. o orzeczenie nakazem zapłaty, że pozwana spółka jest zobowiązana do zapłaty kwoty 4.039.285, 22 zł tytułem wynagrodzenia umownego. Stosownie do art. 19 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych uiszczono opłatę w wysokości 1/4 opłaty od pozwu tj. 25.000 zł. Zarządzeniem z 17 stycznia 2011 r. w sprawie IX GC 18/11 przewodniczący IX Wydziału Gospodarczego Sądu Okręgowego w L. zwrócił pozew na podstawie art. 130² § 1 w zw. z art. 126² § 1 k.p.c. wobec braku zaistnienia przesłanek do wydania nakazu zapłaty oraz nieuiszczenia opłaty od pozwu. Na w/w zarządzenie powód wniósł zażalenie 26 stycznia 2011 r. i uiścił od niego opłatę w wysokości 20.000 zł. Zarzucił naruszenie art. 130² § 1 w zw. z art. 126² § 1 k.p.c. i art. art. 19 ust. 2 pkt 1 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 485 § 1 pkt 3 i §2a k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. i art. 65 § 2 k.c. poprzez zarządzenie zwrotu pozwu na skutek nietrafnego przyjęcia, że od pozwu nie została uiszczona należna opłata. Ponadto powód wniósł na podstawie art. 99 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych o zwrot uiszczonej od zażalenia opłaty.

Postanowieniem z 15 lutego 2011 r. Sąd Apelacyjny w L. Wydział I Cywilny uchylił zaskarżone zarządzenie oraz uznał zażalenie za oczywiście uzasadnione. Wskazał, że nie było podstaw do zarządzenia zwrotu pozwu. Nakazał także zwrot uiszczonej opłaty od zażalenia. Sąd Apelacyjny uznał, że w sprawie powinien mieć zastosowanie art. 130³ § 2 k.p.c..

28 lutego 2011 r. przewodniczący IX Wydziału Gospodarczego Sądu Okręgowego w L. wezwał powoda do usunięcia braków formalnych przez uiszczenie brakującej opłaty w wysokości 75.000 zł pod rygorem zwrotu pozwu, niezgodnie z wiążącą w sprawie oceną prawną i wskazaniem co do dalszego postępowania, zawartymi w uzasadnieniu postanowienia Sądu Apelacyjnego.

8 marca 2011 r. powód wniósł zażalenie na zarządzenie co do wysokości opłaty, które zostało oddalone postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 30 marca 2011 r..

Powód w piśmie z dnia 29 kwietnia 2011 r. wniósł o dalsze prowadzenie sprawy bez wstrzymywania biegu postępowania, stosownie do wskazań wyrażonych w uzasadnieniu postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 15 lutego 2011 r.

6 maja 2011 r. przewodniczący IX Wydziału Gospodarczego Sądu Okręgowego w L. wezwał ponownie do uiszczenia brakującej opłaty pod rygorem zwrotu pozwu. W dniu 26 maja 2011 r. przewodniczący IX Wydziału Gospodarczego Sądu Okręgowego w L. wydał zarządzenie o zwrocie pozwu na podstawie art. 130 § 1 i 2 k.p.c.

Zarzucał wadliwe zastosowanie art. 130 § 1 i 2 k.p.c. oraz niezastosowanie art. 130³ § 2 k.p.c. w zw. z art. 386 § 6 k.p.c. w zw. z 397 § 2 zd. 1 i 398 k.p.c.

28 lipca 2011 r. Sąd Apelacyjny w L. I Wydział Cywilny oddalił zażalenie na zarządzenie o zwrocie pozwu jako niezasadne. Bezspornym jest, że powód nie uiszczył brakującej opłaty od pozwu, w związku z czym zarządzenie przewodniczącego odpowiada prawu. W kwestii związania orzeczeniem Sąd wyraził stanowisko, że związany jest jedynie sentencją orzeczenia, nie jego uzasadnieniem.

Powód wskazuje, iż podstawą żądania jest art. 417¹ § 2 k.c. w zw. z art. 424^{1b} k.p.c

Powód podnosi, że postanowienie Sądu Apelacyjnego w L. z 28 lipca 2011 r. w przedmiocie oddalenia zażalenia na zarządzenie o zwrocie pozwu narusza przepis art. 386 § 6 k.p.c. w zw. z 397 § 2 zd. 1 i 398 k.p.c. w zakresie związania prawomocnym orzeczeniem wydanym uprzednio w tej samej sprawie. Wysokość szkody spowodowanej powyższym postanowieniem została oceniona na 20.000 zł, gdyż jest to równowartość opłaty sądowej od zażalenia uiszczonej 9 czerwca 2011 r., która w przypadku wydania orzeczenia zgodnego z prawem została by powodowi zwrócona. Od przedmiotowego orzeczenia nie przysługiwały powodowi żadne środki zaskarżenia, spełnił więc wszystkie przesłanki wynikające z art. 424^{1b} k.p.c.

W odpowiedzi na pozew (k. 40-44) pozwany powództwa nie uznał i wniósł o jego oddalenie, kwestionując powództwo zarówno co do zasady jak i co do wysokości. Wnosił o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Postanowienie Sądu Apelacyjnego z 28 lipca 2011 r. odpowiada prawu, a nawet w przypadku odmiennym powód winien wykazać, że naruszenie prawa jest oczywiste, rażące i kwalifikowane, czego, w ocenie pozwanego nie uczynił. Po pogłębionej analizie przepisu art. 130³ § 2 k.p.c. nie mógł znaleźć zastosowania w niniejszej sprawie, gdyż dotyczy on jedynie spraw będących w toku. Sprawa powoda w toku nie była, gdyż odpis pozwu nie został doręczony pozwanemu.

Powód błędnie interpretuje treść art. 386 § 6 k.p.c. Zgodnie z orzecznictwem incydentalne postanowienia sądu drugiej instancji nie wiążą tego sądu, może znaleźć art. 365 § 1 k.p.c., lecz odnosi się on jedynie do sentencji orzeczenia.

W toku sprawy strony podtrzymały swe stanowiska.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód wniósł do Sądu Okręgowego w L. IX Wydział Gospodarczy pozew w postępowaniu nakazowym przeciwko Przedsiębiorstwu Handlowo- Usługowemu (...) sp. z o.o. z siedzibą w L. o orzeczenie nakazem zapłaty, że pozwana spółka jest zobowiązana do zapłaty kwoty 4.039.285, 22 zł (okoliczność bezsporna). 29 grudnia 2010r. uiszczono opłatę w wysokości 1/4 opłaty od pozwu, tj . 25.000 zł (potwierdzenie k. 2 akt GC 18/11). Sprawę skierowano do rozpoznania w postępowaniu zwykłym (zarządzenie k. 3 GC 18/11). Zarządzeniem z 17 stycznia 2011 r. przewodniczący IX Wydziału Gospodarczego Sądu Okręgowego w L. zwrócił pozew na podstawie art. 130² § 1 w zw. z art. 126² § 1 k.p.c. wobec braku zaistnienia przesłanek do wydania nakazu zapłaty oraz nieuiszczenia opłaty od pozwu. Powód wniósł zażalenie na powyższe zarządzenie w dniu 26 stycznia 2011 r. i uiścił od niego opłatę w wysokości 20.000 zł (potwierdzenie k. 6 akt GC 18/11). Zarzucił naruszenie art. 130² § 1w zw. z art. 126² § 1 k.p.c. i art. art. 19 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 485 § 1 pkt 3 i §2a k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. i art. 65 § 2 k.c. poprzez zarządzenie zwrotu pozwu na skutek nietrafnego przyjęcia, że od pozwu nie została uiszczona należna opłata. Ponadto wniósł na podstawie art. 99 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych o zwrot uiszczonej od zażalenia opłaty (znajdujące się w aktach sprawy IX GC 18/11: potwierdzenie wpłaty k. 6, zażalenie k. 7-15).

Postanowieniem z 15 lutego 2011 r. Sąd Apelacyjny w L. Wydział I Cywilny uchylił zaskarżone zarządzenie. Uznał zażalenie za oczywiście uzasadnione, nakazał zwrot uiszczonej opłaty od zażalenia. Sąd Apelacyjny uznał, że w sprawie powinien mieć zastosowanie art. 130³ § 2 k.p.c. i przewodniczący winien wezwać pełnomocnika do uzupełnieni opłaty (postanowienie Sądu Apelacyjnego z 15 lutego 2011 r., k. 21-23 w aktach sprawy IX GC 18/11).

Zarządzeniem z 28 lutego 2011 r. wezwano powoda do usunięcia braków formalnych przez uiszczenie brakującej opłaty w kwocie 75.000 zł w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu pozwu (zarządzenie z dnia 25 lutego 2011 r., k. 25, wezwanie, k. 24 akt sprawy sygn. IX GC 18/11). W uzasadnieniu zarządzenia przewodniczący wydziału wskazał, iż wobec stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym obowiązku uiszczenia przez powoda całej należnej opłaty nie można zakwalifikować zgodnie z art. 130³ § 2 k.p.c. (uzasadnienie zarządzenia k. 39-40).

8 marca 2011 r. powód wniósł zażalenie na zarządzenie co do wysokości opłaty (zażalenie, k. 27-36 akt sprawy o sygn. IX GC 18/11), które zostało oddalone postanowieniem Sądu Apelacyjnego z 30 marca 2011 r. (postanowienie, k. 44-45v akt sprawy IX GC 18/11).

Powód w piśmie z dnia 29 kwietnia 2011 r. wniósł o dalsze prowadzenie sprawy bez wstrzymywania biegu postępowania, stosownie do wskazań wyrażonych w uzasadnieniu postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 15 lutego 2011 r. (pismo, k. 52 akt sprawy o sygn. IX GC 18/11).

Zarządzeniem z 2 maja 2011 r. przewodniczący IX Wydziału Gospodarczego Sądu Okręgowego w L. wezwał pełnomocnika powoda do uiszczenia brakującej opłaty w kwocie 75.000zł - pod rygorem zwrotu pozwu (zarządzenie, k. 53, wezwanie, k. 54 akt sprawy o sygn. IX GC 18/11).

26 maja 2011 r. przewodniczący IX Wydziału Gospodarczego Sądu Okręgowego w L. zarządził zwrot pozwu na podstawie art. 130 § 1 i 2 k.p.c. (zarządzenie k. 58- 59 akt sprawy o sygn. IX GC 18/11).

Na powyższe zarządzenie powód wniósł 1 czerwca 2011 r. zażalenie. Zarzucił wadliwe zastosowanie art. 130 § 1 i 2 k.p.c. oraz niezastosowanie art. 130³ § 2 k.p.c. w zw. z art. 386 § 6 k.p.c. w zw. z 397 § 2 i 398 k.p.c. (zażalenie k. 64-66 akt sprawy o sygn. IX GC 18/11). Powód uiścił 9 czerwca 2011r. opłatę od zażalenia w wysokości 20.000 zł (potwierdzeni k. 72 akt sprawy IX GC 18/11).

Postanowieniem z 28 lipca 2011 r. Sąd Apelacyjny w L. I Wydział Cywilny oddalił zażalenie na zarządzenie o zwrocie pozwu jako niezasadne. Sąd wskazał, że bezspornym jest, że powód nie uiścił brakującej opłaty od pozwu, w związku z

czym zarządzenie przewodniczącego odpowiada prawu. W kwestii związania orzeczeniem SA z 15 lutego 2011r. sygn. akt I AGz 96/1, Sąd powołując się na treść przepisu art. 365 § 1 k.p.c., wyraził stanowisko, że związany jest jedynie sentencją orzeczenia, nie jego uzasadnieniem. Wskazał także, że art. 130³ § 2 k.p.c. ma zastosowanie jedynie w toku sprawy, nie na etapie uzupełnienia opłaty od pozwu (postanowienie wraz z uzasadnieniem, k. 79-81 akt sprawy o sygn. IX GC 18/11).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny o wskazane dokumenty, których żadna ze stron nie kwestionowała.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powód opiera swoje roszczenie o art. 424^{1b} ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (dalej jako „k.p.c.”) w zw. z art. 417¹ § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (dalej jako „k.c.”).

Stosownie do drugiego ze wskazanych przepisów Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez wydanie prawomocnego orzeczenia, jednak jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem tegoż orzeczenia, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

Przepis art. 424^{1b} k.p.c. jest właśnie przepisem szczególnym, który stanowi, że w wypadku prawomocnych orzeczeń, od których skarga nie przysługuje, odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem można domagać się bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi, chyba że strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych.

Powyższe oznacza, że sąd rozpoznający wszczętą na powyższej podstawie sprawę jest zobligowany do oceny czy strona wykorzystwała przysługujące jej środki prawne, czy orzeczenie w istocie jest niezgodne z prawem oraz czy, w związku z jego wydaniem powodowi została wyrządzona szkoda.

Powód wskazuje, że w jego ocenie prawomocnym orzeczeniem niezgodnym z prawem jest postanowienie Sądu Apelacyjnego w L. z 28 lipca 2011 r. oddalające zażalenie powoda na zarządzenie w przedmiocie zwrotu pozwu, z uwagi na naruszenie przepisów art. 386 § 6 k.p.c. w zw. z 397 § 2 zd. 1 i 398 k.p.c. w zakresie związania prawomocnym orzeczeniem wydanym uprzednio w tej samej sprawie.

Nie ulega wątpliwości, że powód wyczerpał przysługujące mu środki prawne.

Artykuł 386 § 6 k.p.c. stanowi, że ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji wiążą zarówno sąd, któremu sprawa została przekazana, jak i sąd drugiej instancji, przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Nie dotyczy to jednak wypadku, gdy nastąpiła zmiana stanu prawnego.

W świetle art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. do postępowania toczącego się na skutek zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu apelacyjnym. Natomiast art. 398 k.p.c. nakazuje odpowiednie stosowanie przepisów dotyczących zażaleń na postanowienia do zażaleń na zarządzenia przewodniczącego.

W pierwszej kolejności należy rozważyć, czy Sąd Apelacyjny wydając postanowienie z 28 lipca 2011r. zobowiązany był związany oceną prawną i wskazaniem co do dalszego postępowania wyrażonymi w postanowieniu Sądu Apelacyjnego z dnia 15 lutego 2011 r. uwzględniającym zażalenie na postanowienie o zwrocie pozwu za oczywiście uzasadnione i uchylającym zaskarżone zarządzenie.

Nie ulega wątpliwości, że literalna treść przepisu art. 386 § 6 k.p.c. odnosi się wyłącznie do uzasadnienia wyroków, a więc merytorycznych rozstrzygnięć, a ewentualna dopuszczalność jego zastosowania do uzasadnień wydanych w II instancji postanowień opierać się może jedynie o wymóg odpowiedniego stosowania. Istota postępowania cywilnego sprowadza się do wydania rozstrzygnięcia merytorycznego w oparciu o zastosowanie właściwych przepisów adekwatnych do ustalonego stanu faktycznego. Wszelkie inne rozstrzygnięcia, czy to w ramach czynności przygotowawczych, czy też kwestie powstałe ubocznie w toku postępowania mają charakter porządkowy lub

pomocniczy. Tu należy zauważyć, że nie wszystkie podlegają zaskarżeniu, co niewątpliwie może stanowić wskazanie do ograniczenia interpretacji art. 386 § 6 k.p.c.

Podkreślenie związania sądu „w sprawie” świadczy wyraźnie o zamiarze jego zwięzienia tylko do orzeczeń kończących postępowanie jako całość poddaną pod osąd, z wyłączeniem orzeczeń incydentalnych, ubocznych. Liczne wypowiedzi judykatury

sprzeciwiają się stosowaniu wykładni zmierzającej do uznania za kończące postępowanie takich orzeczeń, które zamykają tylko jakiś fragment sprawy lub jej boczny nurt, rozstrzygają kwestię wпадkową albo finalizują postępowanie pomocnicze bądź czynności przygotowawcze. W omawianym pojęciu „sprawa” oznacza - jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 6 października 2000 r., III CZP 31/00 - poddany rozstrzygnięciu sądu stosunek regulowany przepisami prawa materialnego. W tym ujęciu przez sprawę należy rozumieć całość sporu; nie obejmuje ona różnorodnych kwestii, co do których sąd wypowiada się w toku postępowania bądź podejmuje je w związku z rozstrzygnięciem sprawy.

Na takim stanowisku stanął również Sąd Najwyższy, który uznał, że sąd drugiej instancji nie jest związany oceną prawną wyrażoną przez ten sąd przy okazji rozpoznawania zażalenia na incydentalne postanowienie- w niniejszej sprawie zarządzenie (por. uzasadnienie uchwały z dnia 13 czerwca 2007 r., sygn. akt II UZP 2/2007).

Sąd rozpoznający sprawę podziela powyższy pogląd.

Powód podnosi, że postanowienie Sądu Apelacyjnego skutkowało faktycznym zwrotem pozwu, zamykało drogę do wydania wyroku, nie miało więc charakteru wypadkowego (załącznik do protokołu rozprawy z 7 października 2014 r. 52-55).

Przy rozstrzygnięciu charakteru postanowienia sądu drugiej instancji oddalającego zażalenie wniesione na zarządzenie przewodniczącego, którego przedmiotem jest zwrot pozwu, należy mieć na uwadze, że postanowienie to podjęte zostało w ramach kontroli instancyjnej zarządzenia wydanego we wstępnej fazie postępowania, w którym czynności zmierzają do usunięcia przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania. Przedmiotem zarządzenia przewodniczącego, wydanego na podstawie art. 130 § 1 k.p.c., jest usunięcie braków formalnych pozwu, które jest pismem wszczynającym postępowanie rozpoznawcze. Zarówno zwrot pozwu i oddalenie zażalenia na takie zarządzenie są czynnościami, które zaistniały przed powstaniem zawisłości sporu. Na tym etapie postępowania nie można mówić, że doszło do zakończenia postępowania w sprawie. Na skutek zwrotu pozwu postępowanie zwykle nie zostało bowiem jeszcze podjęte, poza czynnościami przygotowawczymi. Postanowienie oddalające zażalenie na zarządzenie o zwrocie pozwu jest kwalifikowane jako niekończącego postępowania w sprawie nie tylko na potrzeby orzekania w kwestii dopuszczalności kasacji ale także dla określenia jego charakteru i znaczenia dla postępowania cywilnego.

Postanowienia Sądu Apelacyjnego w L. z 15 lutego 2011 r. oraz 28 lipca 2011 r. wydane w sprawie IX GC 18/11 miały charakter incydentalny, a tym samym nie znajduje tu zastosowania przepis art. 386 § 6 k.p.c.

Tym samym powództwo jako bezzasadne podlega oddaleniu.

Nawet gdyby przyjąć, że przepis art. 386 § 6 k.p.c. winien zostać zastosowany w przedmiotowej sprawie, to należy rozważyć czy w istocie mamy do czynienia z niezgodnością z prawem w rozumieniu przepisów będących podstawą powództwa.

Na gruncie interpretacji przepisów dotyczących odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną niezgodnym z prawem prawomocnym orzeczeniem zaistniał istotny miernik określany mianem „bezpprawności judykacyjnej”. Bezprawie judykacyjne nie obejmuje każdego orzeczenia obiektywnie sprzecznego z prawem, lecz tylko takie, którego niezgodność z prawem jest oczywista, rażąca, a więc przybiera postać kwalifikowaną. Orzeczeniem

niezgodnym z prawem jest orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Tego rodzaju sytuacja nie zachodzi wówczas, gdy sąd wybiera jeden z możliwych wariantów interpretacji przepisów, które stosuje w sprawie (za uzasadnieniem wyroku SN z dnia 13 czerwca 2013 r., sygn. akt V CSK 328/12). Powyższe jest konsekwencją konstytucyjnej zasady niezawisłości sędziowskiej i związanej z nią podległości jedynie Konstytucji i ustawom. Co oczywiste, w toku orzekania powstaje konieczność interpretacji i stosowania przepisów zawierających pojęcia nieostre i ocenne, wskutek czego, wykładnia przepisów, nawet w zbliżonym stanie faktycznym może prowadzić do rozbieżnych wyników. Celem rozstrzygania więc kwestii bezprawności w kontekście bezprawności judykacyjnej jest zachowanie, w nieprzekraczalnych granicach rażącego, kwalifikowanego naruszenia prawa pewnej dyskrecjonalności orzecznictwa, nie naruszającej jednak podstawowej zasady zaufania od organów sprawujących władzę w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Niezgodność z prawem należy odnosić nie tylko do samego orzeczenia, ale do okoliczności jego wydania, w szczególności do naruszenia istotnych przepisów postępowania. Naruszenia przepisów postępowania, także o charakterze elementarnym, nie mogą same w sobie powodować odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa, wówczas gdy mimo ich popełnienia treść rozstrzygnięcia, jest zgodna z prawem, tj. w sposób prawidłowy orzeka o przedstawionym pod osąd roszczeniu, mimo obrazy - także licznych, a nawet powodujących nieważność postępowania przepisów prawa procesowego (za wyrokiem SA w Szczecinie z dnia 27 czerwca 2013 r., sygn. akt I Aca 174/13, por. wyroki: z dnia 17 maja 2006 r., I CNP 14/06, nie publ., z dnia 29 stycznia 2008 r., IV CNP 182/07, nie publ.), postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2008 r., III CNP 50/08, OSNC-ZD 2009, nr B, poz. 59 oraz wyrok Sądu Najwyższego: z dnia 22 stycznia 2010 r., V CNP 52/09, nie publ.).

Wobec powyższego, nawet przyjmując naruszenie art. 386 § 6 k.p.c. należy ocenić czy treść rozstrzygnięcia jest zgodna z prawem, również w aspekcie bezprawności judykacyjnej.

W tym miejscu należy odnieść się do sporu między stronami a dotyczącego przepisu, który winien być stosowany w przypadku wzywania do uzupełnienia braków formalnych pozwu poprzez uiszczenie brakującej opłaty z uwagi na stwierdzenie braku podstaw do wydania nakazu zapłat w postępowaniu nakazowym. Strony przytaczając argumenty na poparcie swoich stanowisk korzystały zarówno z dorobku doktryny jak i orzecznictwa wyrażającego odmienne poglądy, co samo w sobie może prowadzić do wniosku, że bezprawność judykacyjna nie miała miejsca.

W ocenie powoda zastosowanie znaleźć powinien art. 130³ § 2 k.p.c. stanowiący, że m.in. z innych przyczyn niż wymienione w § 1, tj. przed wysłaniem odpisu pisma innym stronom, powstał obowiązek uiszczenia lub uzupełnienia opłaty na skutek ustalenia przez sąd wyższej wartości przedmiotu sporu, cofnięcia zwolnienia od kosztów sądowych albo uchylenia kurateli, przewodniczący wzywa zobowiązanego do uiszczenia należnej opłaty w terminie tygodnia. W razie bezskutecznego upływu terminu, sąd prowadzi sprawę bez wstrzymywania biegu postępowania, a o obowiązku uiszczenia opłaty orzeka w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji, stosując odpowiednio zasady obowiązujące przy zwrocie kosztów procesu.

Pozwany jednak podnosi, że sprawa nie była w toku, wobec czego zastosowanie przepisu art. 130³ § 2 k.p.c. miało by charakter contra legem.

Jak stwierdza Sąd Najwyższy, w przywołanym przez powoda wyroku z dnia 12 maja 2012 r. (sygn. akt IV CSK 503/11) odnośnie do trybu uzupełnienia brakującej opłaty od pozwu po stwierdzeniu braku podstaw do wydania nakazu zapłaty, w piśmiennictwie prawniczym wyrażane są różne stanowiska, przy czym przeważają wypowiedzi, że w takim przypadku powinien mieć zastosowanie tryb uzupełnienia brakującej opłaty przewidziany w art. 130³ § 2 k.p.c., W uzasadnieniu Sąd Najwyższy przedstawił argumentację przemawiającą za każdym z poglądów. Jednocześnie zaznaczył, że za odmiennym stanowiskiem uzasadniającym zastosowanie rygору zwrotu pozwu opowiedział się Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 12 lutego 2009 r., III CZP 143/08. W momencie orzekania przez Sąd Apelacyjny w L. było to więc stanowisko przedstawiane przez organ władzy sądowniczej powołany do m.in. sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości

orzecnictwa sądów powszechnych (art. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym, Dz. U. z 2013 r. poz. 499 ze zm.).

Wprawdzie orzeczenie Sądu Najwyższego nie wiąże w sprawach, w których nie zostały wydane, jednak nie ulega wątpliwości, że wskazane w ich uzasadnieniach rozważania stanowią przejaw rozbieżności dotyczących kwestii interpretacji przepisów, stosowania przepisów, na podstawie których orzekł Sąd Apelacyjny. Istniały znaczne rozbieżności, a Sąd rozstrzygając w tym przedmiocie wybrał jeden z istniejących wariantów. Wobec powyższego należy uznać, że postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 28 lipca 2011 r. odpowiada prawu.

Rozstrzygając o kosztach Sąd orzekł na zasadzie art. 99 k.p.c. oraz § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013 poz. 461).